

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 458/2012-19

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 28. augusta 2012 predbežne prerokoval sťažnosti JUDr. R. K., B., zastúpeného F., s. r. o., B., konajúca prostredníctvom konateľa a advokáta JUDr. B. F., vedené pod sp. zn. Rvp 10572/2012, sp. zn. Rvp 10573/2012, sp. zn. Rvp 10574/2012, sp. zn. Rvp 10575/2012, sp. zn. Rvp 10576/2012, sp. zn. Rvp 10577/2012, sp. zn. Rvp 10578/2012, sp. zn. Rvp 10579/2012, sp. zn. Rvp 10580/2012, sp. zn. Rvp 10581/2012, sp. zn. Rvp 10582/2012, sp. zn. Rvp 10583/2012, sp. zn. Rvp 10584/2012, sp. zn. Rvp 10585/2012, sp. zn. Rvp 10586/2012, sp. zn. Rvp 10587/2012, sp. zn. Rvp 10588/2012, sp. zn. Rvp 10589/2012, sp. zn. Rvp 10590/2012, sp. zn. Rvp 10591/2012, sp. zn. Rvp 10592/2012 a sp. zn. Rvp 10593/2012, ktorými namieta porušenie svojich základných práv podľa čl. 20 ods. 1 a čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práv podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, ako aj porušenie čl. 12 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 14 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Kežmarok v konaniach vedených pod sp. zn. 3 Er 1325/2009 a jeho uznesením z 23. apríla 2012, sp. zn. 3 Er 1327/2009 a jeho uznesením z 23. apríla 2012, sp. zn. 3 Er 1200/2009 a jeho uznesením z 23. apríla 2012, sp. zn. 3 Er 1170/2009 a jeho uznesením z 23. apríla 2012, sp. zn. 3 Er 1046/2009 a jeho uznesením z 23. apríla 2012, sp. zn. 3 Er 1050/2009 a jeho uznesením z 23. apríla 2012, sp. zn. 3 Er 873/2009 a jeho uznesením z 23. apríla 2012, sp. zn. 3 Er 875/2009 a jeho uznesením z 23. apríla 2012, sp. zn. 3 Er 846/2009 a jeho uznesením z 23. apríla 2012, sp. zn. 3 Er 845/2009 a jeho uznesením z 23. apríla 2012, sp.

zn. 3 Er 366/2003 a jeho uznesením z 23. apríla 2012, sp. zn. 3 Er 423/2003 a jeho uznesením z 23. apríla 2012, sp. zn. 3 Er 426/2003 a jeho uznesením z 23. apríla 2012, sp. zn. 3 Er 472/2003 a jeho uznesením z 23. apríla 2012, sp. zn. 3 Er 371/2003 a jeho uznesením z 23. apríla 2012, sp. zn. 3 Er 1317/2010 a jeho uznesením z 23. apríla 2012, sp. zn. 3 Er 1254/2010 a jeho uznesením z 23. apríla 2010, sp. zn. 3 Er 1116/2010 a jeho uznesením z 23. apríla 2012, sp. zn. 3 Er 948/2010 a jeho uznesením z 23. apríla 2012, sp. zn. 3 Er 630/2010 a jeho uznesením z 23. apríla 2012, sp. zn. 3 Er 17/2009 a jeho uznesením z 23. apríla 2012 a sp. zn. 3 Er 890/2006 a jeho uznesením z 23. apríla 2012, a takto

r o z h o d o l :

1. Sťažnosti JUDr. R. K. vedené pod sp. zn. Rvp 10572/2012, sp. zn. Rvp 10573/2012, sp. zn. Rvp 10574/2012, sp. zn. Rvp 10575/2012, sp. zn. Rvp 10576/2012, sp. zn. Rvp 10577/2012, sp. zn. Rvp 10578/2012, sp. zn. Rvp 10579/2012, sp. zn. Rvp 10580/2012, sp. zn. Rvp 10581/2012, sp. zn. Rvp 10582/2012, sp. zn. Rvp 10583/2012, sp. zn. Rvp 10584/2012, sp. zn. Rvp 10585/2012, sp. zn. Rvp 10586/2012, sp. zn. Rvp 10587/2012, sp. zn. Rvp 10588/2012, sp. zn. Rvp 10589/2012, sp. zn. Rvp 10590/2012, sp. zn. Rvp 10591/2012, sp. zn. Rvp 10592/2012 a sp. zn. Rvp 10593/2012 s p á j a na spoločné konanie, ktoré bude ďalej vedené pod sp. zn. Rvp 10572/2012.

2. Sťažnosti JUDr. R. K. o d m i e t a z dôvodu zjavnej neopodstatnenosti.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) boli 18. júna 2012 doručené sťažnosti JUDr. R. K., B. (ďalej len „sťažovateľ“), zastúpeného F., s. r. o., B., konajúca prostredníctvom konateľa a advokáta JUDr. B. F., ktorými namieta porušenie svojich základných práv podľa čl. 20 ods. 1 a čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky

(ďalej len „ústava“) a práv podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) a čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dodatkový protokol“), ako aj porušenie čl. 12 ods. 2 ústavy a čl. 14 dohovoru postupom Okresného súdu Kežmarok (ďalej len „okresný súd“) v konaniach vedených pod sp. zn. 3 Er 1325/2009 a jeho uznesením z 23. apríla 2012, sp. zn. 3 Er 1327/2009 a jeho uznesením z 23. apríla 2012, sp. zn. 3 Er 1200/2009 a jeho uznesením z 23. apríla 2012, sp. zn. 3 Er 1170/2009 a jeho uznesením z 23. apríla 2012, sp. zn. 3 Er 1046/2009 a jeho uznesením z 23. apríla 2012, sp. zn. 3 Er 1050/2009 a jeho uznesením zo 23. apríla 2012, sp. zn. 3 Er 873/2009 a jeho uznesením z 23. apríla 2012, sp. zn. 3 Er 875/2009 a jeho uznesením z 23. apríla 2012, sp. zn. 3 Er 846/2009 a jeho uznesením z 23. apríla 2012, sp. zn. 3 Er 845/2009 a jeho uznesením z 23. apríla 2012, sp. zn. 3 Er 366/2003 a jeho uznesením z 23. apríla 2012, sp. zn. 3 Er 423/2003 a jeho uznesením z 23. apríla 2012, sp. zn. 3 Er 426/2003 a jeho uznesením z 23. apríla 2012, sp. zn. 3 Er 472/2003 a jeho uznesením z 23. apríla 2012, sp. zn. 3 Er 371/2003 a jeho uznesením z 23. apríla 2012, sp. zn. 3 Er1317/2010 a jeho uznesením z 23. apríla 2012, sp. zn. 3 Er 1254/2010 a jeho uznesením z 23. apríla 2012, sp. zn. 3 Er 1116/2010 a jeho uznesením z 23. apríla 2012, sp. zn. 3 Er 948/2010 a jeho uznesením z 23. apríla 2012, sp. zn. 3 Er 630/2010 a jeho uznesením z 23. apríla 2012, sp. zn. 3 Er17/2009 a jeho uznesením z 23. apríla 2012, sp. zn. 3 Er 890/2006 a jeho uznesením z 23. apríla 2012 (ďalej spolu aj „napadnuté konania“ a „napadnuté uznesenia“).

Napadnutými uzneseniami okresný súd vylúčil sťažovateľa z vykonávania exekúcie vo veciach vedených pod sp. zn. Ex 13112/2009, sp. zn. Ex 12802/2009, sp. zn. Ex 11534/2009, sp. zn. Ex 11270/2009, sp. zn. Ex 10017/2009, sp. zn. Ex 9745/2009, sp. zn. Ex 8564/2009, sp. zn. Ex 8435/2009, sp. zn. Ex 6534/2009, sp. zn. Ex 6492/2009, sp. zn. Ex 1878/2003, sp. zn. 2070/2003, sp. zn. Ex 2167/2003, sp. zn. Ex 2300/2003, sp. zn. Ex 1716/2003, sp. zn. Ex 14488/2010, sp. zn. Ex 13467/2010, sp. zn. 13224/2010, sp. zn. Ex 10230/2010, sp. zn. Ex 6349/2010, sp. zn. Ex 10883/2008 a sp. zn. Ex 1592/2006 z dôvodu, že bol zamestnancom účastníka exekučného konania (v danom prípade oprávneného), čo podľa názoru okresného súdu zakladá dôvod na jeho vylúčenie.

Sťažovateľ vo svojich sťažnostiach uvádza, že «... je súdnym exekútorom, ktorý vykonáva exekučnú činnosť na základe zákona č. 233/1995 Z. z. (zákon o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti a o zmene a doplnení ďalších zákonov, ďalej aj „Exekučný poriadok“)...

Sťažovateľ bol vymenovaný do funkcie exekútora Ministrom spravodlivosti Slovenskej republiky s účinnosťou odo dňa 28. 5. 2007 a to rozhodnutím zo dňa 16. 05. 2007 č. 6899/2007-41 po tom, čo splnil všetky taxatívne určené formálne a materiálne podmienky obsiahnuté v ust. § 10 ods. 1 Exekučného poriadku (rozhodnutie ministra prikladáme). Sťažovateľ po vymenovaní za exekútora ministrom spravodlivosti oznámil Slovenskej komore exekútorov podaním zo dňa 06. 06. 2007, že z výkonom exekučnej činnosti začne 06. 06. 2007 (je potrebné vysvetliť, že pracovníčka Slovenskej komory exekútorov omylom v podacej pečiatke nastavila dátum 11. 06. 2007, pričom však vlastnou rukou z dôvodu opravy na spodnú stranu listiny následne napísala „prevzala dňa 6. 6. 2007“) a dohodou o skončení pracovného pomeru zo dňa 29. 05. 2007 ukončil pracovný pomer so spoločnosťou P., s. r. o., k 05. 06. 2007 (dohodu o skončení pracovného pomeru pripájame). Exekútor teda začal s reálnym výkonom exekučnej činnosti dňa 06. 06. 2007.

Sťažovateľ začal vykonávať exekučnú činnosť po zložení sľubu a splnení ďalších zákonom stanovených podmienok upravených v ust. § 12 ods. 1 Exekučného poriadku pre široký okruh fyzických a právnických osôb, ktoré sa na neho na základe vlastnej vôle a slobodného rozhodnutia obrátili s návrhom na vykonanie exekúcie. Podľa ust. § 38 ods. 1 Exekučného poriadku sa exekučné konanie začína len na návrh, na ktorý je procesné legitimovaný oprávnený (veriteľ) alebo ten, kto preukáže, že na neho prešlo právo z exekučného titulu (právny nástupca veriteľa).

Medzi osobami, ktoré sa dobrovoľne rozhodli využiť služby sťažovateľa poskytované prostredníctvom výkonu exekučnej činnosti bola aj právnická osoba – obchodná spoločnosť – P., s. r. o...

Spoločnosť P., s. r. o., v záujme vymoženía jednej zo svojich finančných pohľadávok, ktorá vznikla na základe poskytnutej pôžičky fyzickej osobe... (ďalej aj „Povinný“) a ktorej pravosť čo do dôvodu a výšky bola autoritatívne deklarovaná rozsudkom Stáleho rozhodcovského súdu spoločnosti S., a. s., (rozsudok je detailne špecifikovaný v uznesení

Okresného súdu Prešov, ktorým došlo k nelegitímnym a nelegálnym zásahom do základných práv sťažovateľa...».

Okresný súd napadnutými uzneseniami „*ex offo rozhodol o vylúčení sťažovateľa z vykonávania exekúcie. Práve označené uznesenie[a] a postup všeobecného súdu, ktorý viedol k jeho [ich] vydaniu, sťažovateľ napáda z hľadiska porušenia jeho základných, nižšie definovaných, práv...“.*

Sťažovateľ tvrdí, že okresný súd svojím postupom v konaniach vedených pod sp. zn. Ex 13112/2009, sp. zn. Ex 12802/2009, sp. zn. Ex 11534/2009, sp. zn. Ex 11270/2009, sp. zn. Ex 10017/2009, sp. zn. Ex 9745/2009, sp. zn. Ex 8564/2009, sp. zn. Ex 8435/2009, sp. zn. Ex 6534/2009, sp. zn. Ex 6492/2009, sp. zn. Ex 1878/2003, sp. zn. 2070/2003, sp. zn. Ex 2167/2003, sp. zn. Ex 2300/2003, sp. zn. Ex 1716/2003, sp. zn. Ex 14488/2010, sp. zn. Ex 13467/2010, sp. zn. 13224/2010, sp. zn. Ex 10230/2010, sp. zn. Ex 6349/2010, sp. zn. Ex 10883/2008 a sp. zn. Ex 1592/2006 porušil jeho práva, konkrétne:

«A. právo na súdnu ochranu zaručené čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej aj „Ústava SR“);

B. právo na spravodlivý súdny proces zaručené čl. 6 ods. 1 Európskeho dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej aj „Dohovor“);

C. právo vlastníť majetok zaručené čl. 20 ods. 1 Ústavy;

D. právo na pokojné užívanie majetku zaručené čl. 1 Protokolu č. 1 k Dohovoru;

E. všeobecný zákaz diskriminácie ustanovený čl. 12 ods. 2 Ústavy;

F. zákaz diskriminácie ustanovený čl. 14 Dohovoru. ...»

Sťažovateľ poukazuje na to, že podáva tieto sťažnosti «a)... poznajúc obsah čl. 142 ods. 2 Ústavy SR a ust. § 374 ods. 4 OSP. Sťažovateľ však na základe doterajšieho postupu všeobecného súdu nemôže byť dostatočne presvedčený o tom, že všeobecný súd prijme jeho odvolanie podané podľa ust. § 201 a nasl. OSP a bude o ňom vecne rozhodovať a to najmä z obavy, že všeobecný súd nebude sťažovateľa považovať za účastníka konania (cit. ust. § 201 ods. 1 OSP: „Účastník môže napadnúť rozhodnutie súdu prvého stupňa odvolaním, pokiaľ to zákon nevylučuje. Ak z právneho predpisu vyplýva určitý spôsob vyrovnania

vzťahu medzi účastníkom a vedľajším účastníkom, môže podať odvolanie aj vedľajší účastník.“). V snahe vyhnúť sa zmeškaniu lehoty určenej ust. § 53 ods. 3 zákona č. 38/1993 Z. z. sťažovateľ pristupuje k paralelnému podaniu tejto sťažnosti a verí, že v prípade existencie pochybností o postavení sťažovateľa v konaní pred všeobecným súdom ústavný súd počká a nepristúpi k odmietnutiu sťažnosti pre nedostatok právomoci na jej prerokovanie.

b) Sťažovateľ pozná argumentáciu ústavného súdu sformulovanú v obdobnom prípade (napr. I. ÚS 478/2011), ktorá stavia sťažovateľa do pozície objektu rozhodovania zbaveného základných práv. Sťažovateľ však s takouto argumentáciou zásadne nesúhlasí a nepovažuje ju za natolko právne udržateľnú, aby mohla byť predpokladom pre odmietnutie jeho sťažnosti ako takej, ktorá bola podaná zjavne neoprávnenou osobou. Na doloženie nesprávnosti argumentácie ústavného súdu sťažovateľ uvádza:

b.1) Súdny exekútor je osoba splnomocnená na vykonávanie núteného výkonu súdnych a iných rozhodnutí (ust. § 2 ods. 1 Exekučného poriadku). Ide o fyzickú osobu – občana (ust. § 10 ods. 1 Exekučného poriadku) nadanú základnými právami a slobodami, ktorá je splnomocnená na uskutočňovanie núteného výkonu súdnych a iných rozhodnutí (súdny exekútor nie je štátnym orgánom). Je teda zrejmé, že zákonné postavenie exekútora má zmiešanú povahu. Predovšetkým, a to v primárnej rovine, vystupuje a koná súdny exekútor ako podnikajúca fyzická osoba, ktorej základné práva a slobody sú rovnaké ako základné práva a slobody akejkoľvek inej podnikajúcej fyzickej osoby, a až následne, a to v sekundárnej rovine, vystupuje a koná súdny exekútor ako verejný činiteľ a to len pri výkone exekučnej činnosti podľa štvrtej časti Exekučného poriadku po tom, čo mu bolo udelené poverenie na vykonanie exekúcie exekučným súdom. Iba v sekundárnej rovine pri výkone exekučnej činnosti je možné uvažovať vzhľadom na skutkové okolnosti konkrétnych prípadov o limitácii základných práv a slobôd súdneho exekútora, inak rozhodne nie.

b.2) To, že súdnemu exekútorovi sa priznalo postavenie verejného činiteľa, len dotvára skutočnosť, že štát preniesol na túto osobu časť svojich kompetencií. Upozorňujeme na znenie ust. § 5 ods. 1 Exekučného poriadku cit.: „V súvislosti s výkonom exekučnej činnosti má exekútor postavenie verejného činiteľa.“ a ďalej ods. 2 označeného ust. cit.: „Vykonávanie exekučnej činnosti je výkonom verejnej moci.“

b.3) Súdny exekútor má postavenie verejného činiteľa len v súvislosti s výkonom exekučnej činnosti a len vykonávanie exekučnej činnosti je výkonom verejnej moci. Exekučný poriadok v ust. § 2 ods. 1 definuje pojem exekučná činnosť ako vykonávanie núteného výkonu súdnych a iných rozhodnutí.

b.4) Súdny exekútor nemá postavenie verejného činiteľa ak nevykonáva nútený výkon súdnych alebo iných rozhodnutí (ak nevykonáva exekučnú činnosť) a výkon inej ako exekučnej činnosti súdnym exekútorom nie je výkonom verejnej moci. Súdny exekútor môže vykonávať exekučnú činnosť s charakterom výkonu verejnej moci na základe ust. § 44 ods. 2 veta druhá Exekučného poriadku (Ak súd nezistí rozpor žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie alebo návrhu na vykonanie exekúcie alebo exekučného titulu so zákonom, do 15 dní od doručenia žiadosti písomne poverí exekútora, aby vykonal exekúciu...), ust. § 36 ods. 2 veta druhá Exekučného poriadku (Exekútor však môže začať vykonávať exekúciu až udelením poverenia súdu na jej vykonanie.) a ust. § 46 ods. 1 Exekučného poriadku (Exekútor poverený vykonaním exekúcie sa postará o jej vykonanie) len po udelení poverenia na vykonanie exekúcie exekučným súdom. Zároveň tiež platí, že výkonom exekučnej činnosti je uskutočňovanie činnosť súdny exekútor podľa štvrtej časti Exekučného poriadku. Aby sa prejavila možná limitácia základných práv a slobôd súdneho exekútora v sekundárnej rovine, je nutné, aby vykonával činnosť podľa štvrtej časti Exekučného poriadku. Táto ústavná sťažnosť nie je podávaná v súvislosti s postupmi a rozhodnutiami exekučného súdu, ktoré by boli voči súdnemu exekútorovi realizované v súvislosti s jeho činnosťou vykonávanou podľa štvrtej časti Exekučného poriadku a teda v súvislosti s výkonom exekučnej činnosti.

b.5) Inak povedané, aby mohla nastať limitácia základných práv a slobôd súdneho exekútora, musí dôjsť ku kumulatívne splneniu dvoch podmienok, jednej formálnej a jednej materiálnej. Jednak musí byť exekútorovi formálne udelené poverenie na vykonanie exekúcie a jednak musí z materiálnej stránky súdny exekútor uskutočňovať úkony pri výkone exekučnej činnosti podľa štvrtej časti Exekučného poriadku. V danom prípade súdny exekútor ako sťažovateľ podanou individuálnou sťažnosťou namieta postup a rozhodnutie exekučného súdu, ktoré sa netýkajú výkonu exekučnej činnosti podľa štvrtej hlavy Exekučného poriadku. Po posúdení splnenia prvej formálnej podmienky je zrejmé, že druhá materiálna podmienka v danom prípade vôbec nie je splnená.

b.6) *Obiter dictum* pojem „výkon exekučnej činnosti“ nemožno zamieňať s pojmom „výkon funkcie exekútora“. Pojem „výkon funkcie exekútora“ je pojmom širším a zahŕňa v sebe aj výkon iných činností (napr. činností uskutočňovaných súdnym exekútorom podľa piatej časti Exekučného poriadku). Nemožno súhlasiť s tvrdením, že výkon akýchkoľvek funkcií exekútora je výkonom núteného výkonu súdnych a iných rozhodnutí (exekučnou činnosťou) a teda výkonom činností v postavení verejného činiteľa s charakterom výkonu verejnej moci.

b.7) *V tomto prípade je súdny exekútor subjektom so základnými právami a slobodami, ktorý má záujem na výsledku súdneho rozhodovania, pretože takéto rozhodovanie ovplyvní jeho právne postavenie v exekučnom konaní. Exekučný súd musí pri svojom rozhodovaní, ktorého objektom sú práva a povinnosti strán exekučného konania, dodržiavať základné práva i slobody súdneho exekútora a preto súdny exekútor má aktívnu legitimáciu na podanie individuálnej sťažnosti proti rozhodnutiu exekučného súdu, ktorým ho súd vylúčil z vykonávania exekúcie.*».

V ďalšej časti sťažností sťažovateľ zdôvodňuje, v čom podľa jeho názoru spočíva porušenie jeho v sťažnostiach označených práv, tvrdiac, že postup okresného súdu v napadnutých konaniach a jeho napadnuté uznesenia „nelegitímne a nelegálne limitovali práva sťažovateľa, najmä jeho právo na súdnu ochranu zaručené čl. 46 ods. 1 Ústavy a právo na spravodlivý súdny proces zaručené čl. 6 ods. 1 Dohovoru a to v takej miere, že je to v právnom štáte neprípustné. Je tomu tak preto, že všeobecný súd:

a) bez toho aby upovedomil sťažovateľa o Náleze ústavného súdu zo dňa 13. 04. 2011, sp. zn.: III. ÚS 322/2010-37;

b) bez toho aby vykonal akékoľvek dokazovanie v otázke subjektívnej alebo objektívnej zaujatosti sťažovateľa vo veci alebo v pomere k účastníkom exekučného konania;

c) bez toho aby existovala námietka zaujatosti alebo akékoľvek racionálne pochybnosti o legálnom a legitímnom postupe sťažovateľa v exekúcii;

d) bez toho aby existovali oprávnené obavy povinného o legálny priebeh exekúcie;

e) bez toho aby umožnil sťažovateľovi s cieľom ovplyvniť rozhodnutie všeobecného súdu vyjadriť sa k otázke zaujatosti a to aj na podklade konkrétnych dôkazov a rozhodnutia

Ústavného súdu Slovenskej republiky vo veci sp. zn.: III. ÚS 322/2010; rozhodol s konečnou platnosťou (podľa ust. § 30 ods. 10 Exekučného poriadku proti rozhodnutiu všeobecného súdu o námietke zaujatosti exekútora nemožno podať opravný prostriedok) o právnom postavení sťažovateľa, pričom toto rozhodnutie vyvolalo právne účinky do budúcnosti a definitívne zbavilo sťažovateľa možnosti vykonávať teraz i v budúcnosti exekúciu vedenú pre vymoženie pohľadávky obchodnej spoločnosti P., s. r. o., voči povinnému, ktorá bola prisúdená rozsudkom Stáleho rozhodcovského súdu spoločnosti S., a. s.“.

Sťažovateľ ďalej poukazuje na to, že okresný súd rozhodol o jeho vylúčení z výkonu exekúcií v čase, keď už po dlhšie obdobie bol poverený ich vykonaním, zastávajúc názor, že už vydaním poverení bol ukončený proces prieskumu zákonnosti ich výkonu sťažovateľom v zmysle § 44 ods. 2 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „Exekučný poriadok“) s tým, že „opätovný proces prieskumu okresný súd už nebol oprávnený ex offio vykonať...“.

Osobitne sťažovateľ upozorňuje na skutočnosť, že *«V danom prípade okresný súd bez existencie návrhu na vylúčenie exekútora z výkonu exekúcie (bez existencie námietky zaujatosti) bez toho, aby akokoľvek vypočul sťažovateľa ako súdneho exekútora, ktorého možno považovať za stranu sporu, de facto rozhodol o jeho vylúčení z vykonávania exekúcie vedenej pre pohľadávky spoločnosti P., s. r. o. Sťažovateľ namieta, že nemal možnosť reagovať na akékoľvek tvrdenia a dôkazy, ktoré boli podkladom pre rozhodnutie súdu o jeho právnom postavení. Sťažovateľ nemal možnosť ovplyvniť prípravu obsahu rozhodnutia všeobecného súdu, pritom však dané rozhodnutie výrazným spôsobom ovplyvnilo jeho právne postavenie. Postup, ktorý zvolil všeobecný súd, navyše dával povinnému dodatočnú príležitosť, aby bez existencie akýchkoľvek obáv z reakcie sťažovateľa, došlo k mareniu exekúcie a to aj vylúčením sťažovateľa z jej výkonu. Sťažovateľ však bol voči povinnému v pozícii súdneho exekútora a nútene vymáhal voči nemu pohľadávku oprávneného. Preto možno bez pochyb predpokladať, že povinný prechovával voči sťažovateľovi averziu a pocity antipatie. Práve v takomto postavení bolo nanajvýš nutné pre objektívne posúdenie veci vypočuť sťažovateľa a umožniť mu tak prejaviť svoj názor na vec. Súdne konanie*

neprebiehala v duchu práva na spravodlivý súdny proces a osobitne z dodržaním zásady „rovnosti zbraní“.».

V nadväznosti na to sťažovateľ zdôrazňuje, že *„ako strana konania nebol oboznámený s tým, že všeobecný súd vedie konanie, v ktorom rozhoduje o jeho právach a právnom postavení (a to v súvislosti s jeho zaujatosťou), nebol oboznámený s obsahom dôkazov a tvrdení, nemal možnosť sa k týmto dôkazom a tvrdeniam vyjadriť a sám nemal možnosť navrhnúť dôkazy na podporu svojich tvrdení. Podľa konštantnej judikatúry súdu nemôže vnútroštátny súd založiť svoje rozhodnutie na skutočnostiach, o ktorých strana vystupujúca v konaní nevedela. Nie je pritom dôležité ani to, či tieto skutočnosti boli predložené ako dôkazy druhou stranou konania alebo vybrané k použitiu súdom samotným.“*.

V záverečnej časti svojich sťažností sťažovateľ uvádza, že vzhľadom na to, že Exekučný poriadok nepripúšťa, aby podal proti napadnutým uzneseniam okresného súdu *„odvolanie alebo iný účinný opravný prostriedok, je splnená formálna podmienka upravená ust. § 53 ods. 1 zákona č. 38/1993 Z. z.“*.

V nadväznosti na uvedené sťažovateľ navrhuje, aby ústavný súd rozhodol o jeho sťažnostiach nálezom, v ktorom vysloví, že napadnutými uzneseniami okresného súdu a postupom predchádzajúcim ich vydaniu boli porušené ním označené základné práva podľa ústavy, práva podľa dohovoru a dodatkového protokolu, ako aj ním označené články ústavy a dohovoru, a zároveň napadnuté uznesenia okresného súdu zruší. Sťažovateľ sa domáha aj priznania primeraného finančného zadosťučinenia a úhrady trov konania.

II.

II.1 K spoločnému prerokovaniu vecí

Podľa § 31a zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho

sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ak tento zákon neustanovuje inak a povaha vecí to nevyučuje, použijú sa na konanie pred ústavným súdom primerane ustanovenia Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“) alebo Trestného poriadku.

V zmysle § 112 ods. 1 OSP môže súd v záujme hospodárnosti konania spojiť na spoločné konanie vecí, ktoré sa uňho začali a skutkovo spolu súvisia alebo sa týkajú tých istých účastníkov. Zákon o ústavnom súde nemá osobitné ustanovenie o spojení vecí, avšak v súlade s citovaným § 31a zákona o ústavnom súde možno v konaní o sťažnosti podľa čl. 127 ods. 1 ústavy použiť na prípadné spojenie vecí primerane § 112 ods. 1 OSP.

S prihliadnutím na obsah sťažností vedených ústavným súdom pod sp. zn. Rvp 10572/2012, sp. zn. Rvp 10573/2012, sp. zn. Rvp 10574/2012, sp. zn. Rvp 10575/2012, sp. zn. Rvp 10576/2012, sp. zn. Rvp 10577/2012, sp. zn. Rvp 10578/2012, sp. zn. Rvp 10579/2012, sp. zn. Rvp 10580/2012, sp. zn. Rvp 10581/2012, sp. zn. Rvp 10582/2012, sp. zn. Rvp 10583/2012, sp. zn. Rvp 10584/2012, sp. zn. Rvp 10585/2012, sp. zn. Rvp 10586/2012, sp. zn. Rvp 10587/2012, sp. zn. Rvp 10588/2012, sp. zn. Rvp 10589/2012, sp. zn. Rvp 10590/2012, sp. zn. Rvp 10591/2012, sp. zn. Rvp 10592/2012 a sp. zn. Rvp 10593/2012 a z ich obsahu vyplývajúcu právnu a skutkovú súvislosť a taktiež prihliadajúc na totožnosť v osobe sťažovateľa a okresného súdu, proti ktorému tieto sťažnosti smerujú, rozhodol ústavný súd aplikujúc citované právne normy tak, že predmetné sťažnosti spojil na spoločné konanie (bod 1 výroku tohto uznesenia).

II.2 K namietanému porušeniu základných práv podľa čl. 20 ods. 1 a čl. 46 ods. 1 ústavy a práv podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru a podľa čl. 1 dodatkového protokolu a k namietanému porušeniu čl. 12 ods. 2 ústavy a čl. 14 dohovoru postupom okresného súdu v konaniach vedených pod sp. zn. 3 Er 1325/2009 a jeho uznesením z 23. apríla 2012, sp. zn. 3 Er 1327/2009 a jeho uznesením z 23. apríla 2012, sp. zn. 3 Er 1200/2009 a jeho uznesením z 23. apríla 2012, sp. zn. 3 Er 1170/2009 a jeho uznesením z 23. apríla 2012, sp. zn. 3 Er 1046/2009 a jeho uznesením z 23. apríla 2012, sp. zn. 3 Er 1050/2009

a jeho uznesením z 23. apríla 2012, sp. zn. 3 Er 873/2009 a jeho uznesením z 23. apríla 2012, sp. zn. 3 Er 875/2009 a jeho uznesením z 23. apríla 2012, sp. zn. 3 Er 846/2009 a jeho uznesením z 23. apríla 2012, sp. zn. 3 Er 845/2009 a jeho uznesením z 23. apríla 2012, sp. zn. 3 Er 366/2003 a jeho uznesením z 23. apríla 2012, sp. zn. 3 Er 423/2003 a jeho uznesením z 23. apríla 2012, sp. zn. 3 Er 426/2003 a jeho uznesením z 23. apríla 2012, sp. zn. 3 Er 472/2003 a jeho uznesením z 23. apríla 2012, sp. zn. 3 Er 371/2003 a jeho uznesením z 23. apríla 2012, sp. zn. 3 Er1317/2010 a jeho uznesením z 23. apríla 2012, sp. zn. 3 Er 1254/2010 a jeho uznesením z 23. apríla 2012, sp. zn. 3 Er 1116/2010 a jeho uznesením z 23. apríla 2012, sp. zn. 3 Er 948/2010 a jeho uznesením z 23. apríla 2012, sp. zn. 3 Er 630/2010 a jeho uznesením z 23. apríla 2012, sp. zn. 3 Er 17/2009 a jeho uznesením z 23. apríla 2012 a sp. zn. 3 Er 890/2006 a jeho uznesením z 23. apríla 2012

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon.

Konanie o sťažnostiach je bližšie upravené predovšetkým v § 49 až § 56 zákona o ústavnom súde.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona o ústavnom súde každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa a skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie.

Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti,

neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene alebo zjavne neopodstatnené návrhy môže ústavný súd po predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania.

II.2.1 K namietanému porušeniu základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom okresného súdu v napadnutých konaniach a napadnutými uzneseniami

Sťažovateľ namieta porušenie svojich práv postupom okresného súdu v napadnutých konaniach a napadnutými uzneseniami vydanými samosudcom tvrdiac, že k podaniu sťažností pristúpil preto, lebo na základe doterajšieho postupu okresného súdu „nemôže byť dostatočne presvedčený o tom, že všeobecný súd prijme jeho odvolanie podané podľa ust. § 201 a nasl. OSP a bude o ňom vecne rozhodovať, a to najmä z obavy, že všeobecný súd nebude sťažovateľa považovať za účastníka konania“.

Právomoc ústavného súdu poskytovať ochranu pred porušením základných práv a slobôd v zmysle čl. 127 ods. 1 ústavy je daná iba subsidiárne, teda iba vtedy, ak o ochrane týchto práv a základných slobôd nerozhoduje iný súd.

Zásada subsidiarity zahŕňa okrem iného aj princíp minimalizácie zásahov ústavného súdu do právomoci všeobecných súdov, rozhodnutia ktorých sú v konaní o sťažnosti preskúmané (IV. ÚS 303/04).

Všeobecné súdnictvo zabezpečuje fyzickým osobám a právnickým osobám presadzovanie svojich práv, zaväzuje sa poskytnúť im účinnú ochranu pred neoprávnenými štátnymi zásahmi, pritom má prednostne chrániť a presadzovať individuálne základné práva a slobody. Príslušné procesné poriadky sú zárukou účinnosti tejto právnej ochrany aj zárukou ochrany zákonného prístupu k uplatňovaniu základných práv a slobôd (I. ÚS 61/06).

Sťažnosť podľa čl. 127 ods. 1 ústavy môže vzhľadom na princíp subsidiárnej právomoci ústavného súdu zásadne smerovať iba proti právoplatnému rozhodnutiu orgánu verejnej moci, ktorý vo veci rozhodol po vyčerpaní všetkých opravných prostriedkov, resp. iných právnych prostriedkov, ktoré mal sťažovateľ k dispozícii v poslednom stupni. K prípadnej náprave namietaného zásahu do základných práv zaručených ústavou alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou nemôže dôjsť tak, že by z konania o sťažnosti podľa čl. 127 ods. 1 ústavy a z prieskumu ústavným súdom bolo vynechané rozhodnutie o poslednom procesnom prostriedku, ktorý zákon sťažovateľovi na ochranu jeho práv poskytuje. V tejto súvislosti je potrebné poukázať aj na doterajšiu judikatúru ústavného súdu (m. m. IV. ÚS 177/05), podľa ktorej vyčerpaním opravných prostriedkov alebo iných právnych prostriedkov, ktoré zákon sťažovateľovi na ochranu jeho základných práv alebo slobôd účinne poskytuje a na použitie ktorých je oprávnený podľa osobitných predpisov, nemožno rozumieť už samotné podanie posledného z nich oprávnenou osobou, ale až rozhodnutie o ňom príslušným orgánom.

Vzhľadom na skutočnosť, že proti napadnutým uzneseniam okresného súdu, ktorým tento vylúčil sťažovateľa z exekúcií vedených na Exekútorskom úrade, Záhradnícka 60, Bratislava, pod sp. zn. Ex 13112/2009, sp. zn. Ex 12802/2009, sp. zn. Ex 11534/2009, sp. zn. Ex 11270/2009, sp. zn. Ex 10017/2009, sp. zn. Ex 9745/2009, sp. zn. Ex 8564/2009, sp. zn. Ex 8435/2009, sp. zn. Ex 6534/2009, sp. zn. Ex 6492/2009, sp. zn. Ex 1878/2003, sp. zn. 2070/2003, sp. zn. Ex 2167/2003, sp. zn. Ex 2300/2003, sp. zn. Ex 1716/2003, sp. zn. Ex 14488/2010, sp. zn. Ex 13467/2010, sp. zn. 13224/2010, sp. zn. Ex 10230/2010, sp. zn. Ex 6349/2010, sp. zn. Ex 10883/2008 a sp. zn. Ex 1592/2006, nie je podľa § 30 ods. 10 Exekučného poriadku prípustný opravný prostriedok, a zo zistení ústavného súdu vyplýva, že sťažovateľ aj napriek svojmu tvrdeniu, že podal opravné prostriedky podľa § 201 a nasl. OSP, tieto proti napadnutým uzneseniam okresného súdu v skutočnosti nepodal, preskúmal ústavný súd sťažnosti z hľadiska možnej existencie ďalších dôvodov, ktoré by mohli mať za následok ich odmietnutie už pri predbežnom prerokovaní podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Sťažovateľ vo svojich sťažnostiach namieta v prvom rade porušenie svojho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom okresného súdu v napadnutých konaniach a jeho napadnutými uzneseniami. V obsahu označených práv nemožno vidieť zásadnú odlišnosť (m. m. II. ÚS 71/97), a preto ich namietané porušenie možno preskúmať spoločne.

Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch alebo o oprávnenosti akéhokoľvek trestného obvinenia proti nemu.

Nútený výkon súdnych a iných rozhodnutí vrátane súdnej exekúcie podľa Exekučného poriadku je podľa stabilnej judikatúry ústavného súdu (PL. ÚS 21/00, I. ÚS 5/00, II. ÚS 143/02, III. ÚS 60/04) súčasťou základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy.

Ústavný súd v danom prípade považoval za potrebné zaujať stanovisko k zásadnému právnomu problému nastolenému v sťažnostiach sťažovateľa, ktorý spočíva v tom, či okresný súd konal v medziach svojej právomoci, keď samotnú skutočnosť, že súdny exekútor bol zamestnancom oprávnenej pred vykonávaním exekúcií (hlavne pre jeho pomer k účastníkovi konania, v tomto prípade na strane oprávnenej), považoval za dôvod na jeho vylúčenie z vykonávania exekúcií.

Podľa § 3 Exekučného poriadku exekútor vykonáva exekučnú činnosť nestranne a nezávisle.

Podľa § 4 Exekučného poriadku činnosť exekútora je nezlučiteľná s pracovným pomerom alebo s obdobným pracovným vzťahom, podnikaním, členstvom v štatutárnom orgáne obchodnej spoločnosti alebo družstva alebo členstvom v dozornom orgáne obchodnej spoločnosti alebo družstva alebo s vykonávaním inej zárobkovej činnosti s výnimkou vedeckej, pedagogickej, literárnej, umeleckej a publicistickej činnosti.

Podľa § 5 Exekučného poriadku v súvislosti s výkonom exekučnej činnosti má exekútor postavenie verejného činiteľa (odsek 1). Vykonávanie exekučnej činnosti je výkonom verejnej moci (odsek 2).

Podľa § 30 ods. 1 Exekučného poriadku exekútor je vylúčený z vykonávania exekúcie, ak so zreteľom na jeho pomer k veci, ktorá je predmetom exekúcie, k účastníkom exekučného konania alebo k ich zástupcom, možno mať pochybnosti o jeho nezaujatosti.

Okresný súd v uzneseniach sp. zn. 3 Er 1325/2009 z 23. apríla 2012, sp. zn. 3 Er 1327/2009 z 23. apríla 2012, sp. zn. 3 Er 1200/2009 z 23. apríla 2012, sp. zn. 3 Er 1170/2009 z 23. apríla 2012, sp. zn. 3 Er 1046/2009 z 23. apríla 2012, sp. zn. 3 Er 1050/2009 z 23. apríla 2012, sp. zn. 3 Er 873/2009 z 23. apríla 2012, sp. zn. 3 Er 875/2009 z 23. apríla 2012, sp. zn. 3 Er 846/2009 z 23. apríla 2012, sp. zn. 3 Er 845/2009 z 23. apríla 2012, sp. zn. 3 Er 366/2003 z 23. apríla 2012, sp. zn. 3 Er 423/2003 z 23. apríla 2012, sp. zn. 3 Er 426/2003 z 23. apríla 2012, sp. zn. 3 Er 472/2003 z 23. apríla 2012, sp. zn. 3 Er 371/2003 z 23. apríla 2012, sp. zn. 3 Er 1317/2010 z 23. apríla 2012, sp. zn. 3 Er 1254/2010 z 23. apríla 2012, sp. zn. 3 Er 1116/2010 z 23. apríla 2012, sp. zn. 3 Er 948/2010 z 23. apríla 2012, sp. zn. 3 Er 630/2010 z 23. apríla 2012, sp. zn. 3 Er 17/2009 z 23. apríla 2012 a sp. zn. 3 Er 890/2006 z 23. apríla 2012 okrem iného uviedol, že «Zo znenia § 30 ods. 3 EP vyplýva, že exekútor oznamuje súdu to, že sa dozvedel o skutočnostiach, pre ktoré je vylúčený. Z formulácie ustanovenia § 30 ods. 1 Exekučného poriadku vyplýva, že exekútor je vylúčený, ak (so zreteľom na jeho pomer k veci alebo účastníkom konania resp. ich zástupcom) možno mať pochybnosti o jeho zaujatosti. Skutočnosťou pre ktorú je exekútor vylúčený je to, že možno mať pochybnosť o jeho zaujatosti. Výkladom vyššie uvedených

ustanovení možno dospieť k záveru, že exekútor teda vlastne podľa § 30 ods. 3 EP oznamuje súdu to, že sa dozvedel o tom, že (so zreteľom na jeho pomer k veci alebo účastníkom konania resp. ich zástupcom) možno mať pochybnosti o jeho zaujatosti... Podľa názoru exekučného súdu je súd oprávnený dokonca aj ex offo, teda bez existencii námietky zaujatosti od účastníka konania resp. bez oznámenia exekútora o tom, že sú tu dôvody pre ktoré by mohol byť vylúčený, rozhodnúť o vylúčení exekútora z vykonávania exekúcie pre jeho nestrannosť.

Z judikatúry ústavného súdu (napr. III. ÚS 35/2010, III. ÚS 86/2010, III. ÚS 329/2010 a iné) vyplýva, že všeobecný súd je povinný v priebehu celého konania ex offo skúmať, či sú splnené predpoklady na vedenie takéhoto konania.

Tunajší exekučný súd nesúhlasí s námietkou vo výroku tohto uznesenia uvedeného exekútora a oprávneného spočívajúcou v tvrdení, že vyššie uvedený ústavný nález nemá všeobecnú platnosť, a teda de iure nezaväzuje tento súd pri rozhodovaní o otázke vylúčenia resp. nevyúčenia súdneho exekútora JUDr. R. K. z tejto exekúcie. Z judikatúry ústavného súdu v poslednom období možno vyvodíť záver, že aj nálezy ústavného súdu, ktoré v zmysle písaného práva nemajú všeobecnú právnu záväznosť by mali byť rešpektované aj v iných obdobných veciach, teda de iure všeobecne záväzné. Avšak ak by sa aj exekučný súd v tomto bode mýlil a tento nález by nebol všeobecne záväzný, a zaväzoval by len účastníkov konania Okresného súdu Žiar nad Hronom vedenom pod sp. zn.: 5 Er/934/2000 ako zhodne tvrdia poverený exekútor a oprávnený, aj tak tento nález ako rozhodnutie ústavného súdu by minimálne svojou odbornou autoritou a tiež prípadnou neskoršou možnosťou riešenia danej veci ústavným súdom mal pre každý (okresný) exekučný súd de facto zásadný význam. Išlo by aj tak o „precedens-, ktorý by v žiadnom prípade nebolo možné ignorovať.

Súd tiež poukazuje na to, že rovnaký názor mal aj Krajský súd v Prešove vo veci vedenej pod sp. zn.: 6 CoE 69/2011, keď v danom prípade síce nie vo výrokovej časti, ale iba v odôvodnení (v jeho poslednom odseku) svojho rozhodnutia zo dňa 31. 5. 2011, sp. zn.: 6 CoE 69/2011 poznamenal, že v danej veci je (zo zákona - pozn. exekučného súdu) vyššie uvedený exekútor JUDr. R. K. vylúčený pre oprávneného (vyššie uvedenú spoločnosť P. s. r. o.), pričom vychádzal práve z vyššie uvedeného ústavného nálezu.

Tunajší exekučný súd sa aj po obsahovej stránke bez ohľadu na záväznosť uvedeného nálezu v plnom rozsahu stotožňuje s vyššie uvedeným právnym názorom ústavného súdu

obsiahnutom v jeho náleze (a tiež jeho odôvodnením) podlá ktorého skutočnosť, že súdny exekútor bol zamestnancom účastníka exekučného konania (v danom prípade oprávneného), je okolnosťou vylučujúcou ho z vykonávania (tejto) exekúcie podľa § 30 ods. 1 Exekučného poriadku a preto súd podľa § 30 ods. 1 Exekučného poriadku (zákon č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti účinný v čase začatia tohto exekučného konania, ďalej len „EP“ rozhodol o tom, že tento exekútor je vylúčený z tejto exekúcie“

V § 30 ods. 1 EP sa uvádza, že exekútor je vylúčený z exekúcie aj ak so zreteľom na jeho pomer k účastníkom exekučného konania možno mať pochybnosti o jeho nezaujatosti. Zákon tu teda výslovne hovorí o účastníkoch konania, nie iba o povinnom. Podľa § 37 ods. 1 EP účastníkmi konania sú (okrem iných) oprávnený a povinný. V zmysle týchto ustanovení je teda exekútor vylúčený z exekúcie aj ak so zreteľom na pomer k oprávnenému možno mať pochybnosti o jeho nezaujatosti. Z judikatúrou Európskeho súdu pre ľudské práva vytvorenej tzv. teórie zdania (Delcourt vs. Belgicko) vyplýva, že súd resp. aj niektorý iný orgán, ktorý vykonáva justičné funkcie (v danom prípade exekútor) musí byť nielen subjektívne (fakticky) nezávislý, ale musí sa tak javiť aj objektívne, v očiach strán. Záruky nezávislosti majú nielen faktickú, ale aj psychologickú povahu. Exekútor nemusí byť v skutočnosti zaujatý, stačí, že sa javí byť zaujatým v očiach strán. Z existencie ustanovenia § 4 EP v našom právnom poriadku, ktorý podlá názoru tunajšieho súdu predstavuje jednu zo zákonných záruk nestrannosti funkcie súdneho exekútora vyplýva, že súbežné vykonávanie funkcie exekútora a akéhokolvek pracovného pomeru by bolo prekážkou jeho nestrannosti. Avšak podlá názoru exekučného súdu aj skutočnosť, že súdny exekútor bol zamestnancom (právneho oddelenia) oprávneného, bez ohľadu na jeho konkrétnu pracovnú náplň a väzby s inými zamestnancami oprávneného, spolu v spojení s ďalšími skutočnosťami ako je enormne vysoký počet exekúcií vedených týmto exekútorom v prospech oprávneného, vrátane vysokého počtu ničím neodôvodnených návrhov oprávneného na zmenu z pôvodných exekútorov na súdneho exekútora R. K., ktorým boli exekučné súdy prv než tento exekútor v zmysle § 30 ods. 3 EP oznámil skutočnosti, že možno mať pochybnosti o jeho nezaujatosti vzhľadom na vzťah k oprávnenému, povinné z dôvodu dispozičného práva oprávneného ku exekučnému konaniu vyhovieť, ako aj v spojení so skutočnosťou, že na rozdiel od iných súdnych exekútorov v obdobných veciach súdny

exekútor R. K. v rozpore so znením § 57 ods. 4 EP účinným od 1. 6. 2010 (novela EP z. č. 144/2010 Z. z.) nepredkladal exekučnému súdu podnety na zastavenie resp. čiastočné zastavenie exekúcie pre neprijateľné podmienky v základných spotrebiteľských zmluvách (je pritom všeobecne známe a súdu známe z jeho úradnej činnosti, že značné množstvo exekúcií vedených v prospech oprávneného na základe exekučného titulu, ktorým je rozhodcovský rozsudok je pre neprijateľnosť niektorej zmluvnej podmienky v základnej spotrebiteľskej zmluve čiastočne alebo úplne zastavovaná, ktoré uznesenia boli zasielané aj exekútorovi JUDr. R. K., čiže mu musela byť táto skutočnosť známa) je okolnosťou, ktorá v zmysle teórie zdania môže vyvolať v očiach ostatných účastníkov exekučného konania (predovšetkým povinného) pochybnosť o jeho nezaujatosti. Exekučný súd tak v danom prípade dospel k záveru, že vyššie uvedený exekútor JUDr. R. K. je vylúčený z tejto exekúcie a preto rozhodol tak ako je to uvedené vo výrokovej časti tohto uznesenia.»

V nadväznosti na posudzované sťažnosti ústavný súd považoval za potrebné zdôrazniť, že výklad a používanie ustanovení § 30 Exekučného poriadku musí v celom rozsahu rešpektovať základné právo účastníkov na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, ako aj právo na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru. Interpretáciou a aplikáciou týchto ustanovení nemožno obmedziť základné právo na súdnu ochranu bez zákonného podkladu. Všeobecný súd musí súčasne vychádzať z toho, že poskytuje v súdnom konaní materiálnu ochranu zákonnosti pre účely zabezpečenia spravodlivej ochrany práv a oprávnených záujmov účastníkov (§ 1 OSP). Exekučné súdne konanie sa musí v každom jednotlivom prípade stať zárukou zákonnosti a slúžiť na jej upevňovanie a rozvíjanie.

Ústavný súd sa stotožňuje s tým, že nezlučiteľnosť činnosti (funkcie) súdneho exekútora s pracovným pomerom vyplývajúca z § 4 Exekučného poriadku predstavuje záruku, že súdny exekútor svoju činnosť spočívajúcu v nútenom výkone súdnych a iných rozhodnutí bude vykonávať nezávisle a nestranné v zmysle § 3 Exekučného poriadku. Súdny exekútor vykonávaním činnosti, ktorá je nezlučiteľná s pracovným pomerom, môže oprávnene vyvolať pochybnosti o jeho nestrannosti a nezaujatosti vo vzťahu k účastníkom exekučného konania. Uvedené konanie nevyklučuje ani disciplinárnu, resp. trestnú

zodpovednosť súdneho exekútora ako verejného činiteľa. Skutočnosť, že súdny exekútor bol zamestnancom účastníka exekučného konania (v danom prípade oprávneného), je aj podľa názoru ústavného súdu okolnosťou vylučujúcou ho z vykonávania exekúcie podľa § 30 ods. 1 Exekučného poriadku, ktorú je v zmysle § 30 ods. 3 Exekučného poriadku povinný bezodkladne oznámiť súdu.

S odkazom na citovanú právnu úpravu nie je potrebné preukázať zaujatosť súdneho exekútora, ale postačí už samotné preukázanie existencie dôvodných pochybností o jeho nezaujatosti. Uvedené je konštruované v súlade so zásadou, ku ktorej dospel v rámci svojej rozhodovacej praxe Európsky súd pre ľudské práva, a to, že „... nestačí, že sudca (v danom prípade exekútor, pozn.) je subjektívne nestranný, ale musí sa ako taký javiť aj v očiach strán. Spravodlivosť musí byť nielen poskytovaná, ale musí sa tiež javiť, že je poskytovaná.“ (rozhodnutie *Delcourt vs. Belgicko*, Publication of the European Court of Human Rights, Series A, č. 11, s. 17, § 31).

V súvislosti s námietkou sťažovateľa, že okresný súd nemohol rozhodovať v napadnutých konaniach o jeho vylúčení po vydaní poverení na vykonanie exekúcií, keďže týmto bol podľa jeho tvrdenia ukončený proces prieskumu zákonnosti ich výkonu sťažovateľom v zmysle § 44 ods. 2 Exekučného poriadku, a „*opätovný proces prieskumu okresný súd už nebol oprávnený ex offo vykonať*“, ústavný súd poukazuje na svoj ustálený právny názor, podľa ktorého všeobecný súd je povinný v priebehu celého exekučného konania *ex offo* skúmať, či sú splnené všetky predpoklady na vedenie takéhoto konania (m. m. III. ÚS 322/2010). Z Exekučného poriadku priamo vyplýva povinnosť exekútora oznámiť súdu skutočnosť, pre ktoré je vylúčený z vykonávania exekúcie, pričom táto jeho povinnosť vzniká potom, ako sa dozvedel alebo mohol dozvedieť o takýchto okolnostiach, a nie je viazaná len na obdobie pred vydaním poverenia na výkon exekúcie. Ústavný súd v tejto súvislosti poznamenáva, že samotný sťažovateľ skutočnosť, pre ktoré „*by potenciálne mohol byť vylúčený z vykonávania exekúcie* (citované z podania sťažovateľa označeného „*Splnenie povinnosti podľa § 30 ods. 3 Exekučného poriadku*“, pozn.)“, oznámil okresnému súdu po vydaní poverenia na výkon exekúcie.

Vzhľadom na už uvedené nemožno podľa názoru ústavného súdu ani právne závery okresného súdu vyjadrené v napadnutých uzneseniach považovať za svojvoľný výklad a aplikáciu príslušných ustanovení Exekučného poriadku, ktorý by mohol mať za následok porušenie ústavou garantovaných práv sťažovateľa.

Ústavný súd po oboznámení sa s obsahom napadnutých uznesení okresného súdu konštatuje, že okresný súd konal v medziach svojej právomoci, keď príslušné ustanovenia Exekučného poriadku podstatné pre posúdenie veci interpretoval a aplikoval ústavne konformným spôsobom, pričom jeho úvahy vychádzajú z konkrétnych faktov, sú logické, a preto aj legitímne a z ústavného hľadiska akceptovateľné.

Okresný súd podľa názoru ústavného súdu postupoval ústavne súladným spôsobom, keď napadnutými uzneseniami rozhodol o vylúčení súdneho exekútora z vykonávania exekúcií podľa § 30 ods. 1 Exekučného poriadku z dôvodu existencie pochybnosti o jeho nezaujatosti.

Vzhľadom na uvedené ústavný súd dospel k záveru, že medzi napadnutými uzneseniami okresného súdu a postupom, ktorý predchádzal ich vydaniu, a základným právom sťažovateľa na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a právom na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru neexistuje taká príčinná súvislosť, ktorá by po prípadnom prijatí sťažností na ďalšie konanie signalizovala možnosť vysloviť porušenie ním označených práv. Navyše treba uviesť, že z pohľadu ústavného súdu nemožno skutkové a právne závery okresného súdu považovať za arbitrárne, zjavne neodôvodnené alebo vydané v rozpore s platnou právnou úpravou.

V súvislosti so sťažovateľovým prejavom nespokojnosti s napadnutými uzneseniami okresného súdu ústavný súd ďalej konštatuje, že obsahom základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru nie je záruka, že rozhodnutie súdu bude spĺňať očakávania a predstavy účastníka konania. Podstatou je, aby postup súdu bol v súlade so zákonom, aby bol ústavne akceptovateľný a aby jeho rozhodnutie bolo možné kvalifikovať ako zákonné,

preskúmateľné a nearbitrárne. V opačnom prípade nemá ústavný súd dôvod zasahovať do postupu a rozhodnutí súdov, a tak vyslovovať porušenie základných práv (m. m. I. ÚS 50/04, III. ÚS 162/05).

Na základe uvedeného ústavný súd pri predbežnom prerokovaní sťažností v častiach týkajúcich sa namietania porušenia základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru napadnutými uzneseniami okresného súdu a postupom, ktorý predchádzal ich vydaniu, odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde z dôvodu ich zjavnej neopodstatnenosti.

II.2.2 K namietanému porušeniu základného práva podľa čl. 20 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 1 dodatkového protokolu postupom okresného súdu v napadnutých konaniach a napadnutými uzneseniami

Sťažovateľ v sťažnostiach namieta aj porušenie svojho základného práva vlastníť majetok podľa čl. 20 ods. 1 ústavy a práva na pokojné užívanie majetku podľa čl. 1 dodatkového protokolu postupom okresného súdu v napadnutých konaniach a jeho napadnutými uzneseniami.

Podľa čl. 20 ods. 1 ústavy každý má právo vlastníť majetok. Vlastnícke právo všetkých vlastníkov má rovnaký zákonný obsah a ochranu.

Podľa čl. 1 dodatkového protokolu každá fyzická osoba alebo právnická osoba má právo pokojne užívať svoj majetok. Nikoho nemožno zbaviť jeho majetku s výnimkou verejného záujmu a za podmienok, ktoré ustanovuje zákon a všeobecné zásady medzinárodného práva. Toto ustanovenie však nebráni právu štátu prijímať zákony, ktoré považuje za nevyhnutné, aby upravil užívanie majetku v súlade so všeobecným záujmom alebo zabezpečil platenie daní alebo iných poplatkov alebo pokút.

V súvislosti s namietaným porušením základného práva podľa čl. 20 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 1 dodatkového protokolu ústavný súd považuje predovšetkým za potrebné

poukázať na svoju stabilizovanú judikatúru, súčasťou ktorej je aj právny názor, podľa ktorého všeobecný súd zásadne nemôže byť sekundárnym porušovateľom základných práv a práv hmotného charakteru, ku ktorým nepochybne patrí aj základné právo podľa čl. 20 ods. 1 ústavy a právo podľa čl. 1 dodatkového protokolu, ak toto porušenie nevyplynie z toho, že všeobecný súd súčasne porušil aj ústavnoprocenčné princípy postupu vyplývajúce z čl. 46 až čl. 48 ústavy, resp. z čl. 6 dohovoru. Keďže ústavný súd nezistil porušenie základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy ani práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, nemohlo dôjsť v posudzovaných veciach ani k porušeniu sťažovateľom označeného základného práva podľa čl. 20 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 1 dodatkového protokolu. V opačnom prípade by sa ústavný súd stal opravnou inštanciou voči všeobecným súdom, a nie súdnym orgánom ochrany ústavnosti podľa čl. 124 ústavy v spojení s čl. 127 ods. 1 ústavy. Ústavný súd by takým postupom nahradzoval skutkové a právne závery v rozhodnutiach všeobecných súdov, ale bez toho, aby vykonal dokazovanie, ktoré je základom na to, aby sa vytvoril skutkový základ rozhodnutí všeobecných súdov a jeho subsumpcia pod príslušné právne normy (obdobne napr. II. ÚS 71/07, III. ÚS 26/08, IV. ÚS 82/09, III. ÚS 103/2010).

Ústavný súd navyše po preskúmaní napadnutých uznesení okresného súdu dospel k záveru, že z ich odôvodnenia nemožno vyvodiť nič, čo by signalizovalo, že by nimi mohlo dôjsť k neprípustnému zásahu do základného práva vlastníť majetok podľa čl. 20 ods. 1 ústavy a do práva na pokojné užívanie majetku podľa čl. 1 dodatkového protokolu, keďže okresný súd v posudzovaných prípadoch ústavne konformným spôsobom interpretoval a aplikoval príslušné právne normy.

Ústavný súd preto vzhľadom na uvedené pri predbežnom prerokovaní aj tieto časti sťažností odmietol ako zjavne neopodstatnené podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

II.2.3 K namietanému porušeniu čl. 12 ods. 2 ústavy a čl. 14 dohovoru postupom okresného súdu v napadnutých konaniach a napadnutými uzneseniami

Sťažovateľ v posudzovaných sťažnostiach namieta aj porušenie čl. 12 ods. 2 ústavy a čl. 14 dohovoru postupom okresného súdu v napadnutých konaniach a napadnutými uzneseniami.

Podľa čl. 12 ods. 2 ústavy základné práva a slobody sa zaručujú na území Slovenskej republiky všetkým bez ohľadu na pohlavie rasu, farbu pleti, jazyk, vieru a náboženstvo, politické či iné zmýšľanie, národný alebo sociálny pôvod, príslušnosť k národnosti alebo k etnickej skupine, majetok, rod alebo iné postavenie. Nikoho nemožno z týchto dôvodov poškodzovať, zvýhodňovať alebo znevýhodňovať.

Podľa čl. 14 dohovoru užívanie práv a slobôd priznaných dohovorom musí byť zabezpečené bez diskriminácie založenej na akomkoľvek dôvode, ako je pohlavie, rasa, farba pleti, jazyk, náboženstvo, politické alebo iné zmýšľanie, národnostný alebo sociálny pôvod, príslušnosť k národnostnej menšine, majetok, rod, alebo iné postavenie.

Ustanovenia čl. 12 ods. 2 ústavy, ako aj čl. 14 dohovoru majú charakter základných (ústavných) princípov, ktoré sú všetky orgány verejnej moci pri výklade a uplatňovaní ústavy povinné rešpektovať, a preto sú vždy implicitnou súčasťou rozhodovania ústavného súdu, t. j. aj jeho rozhodovania o porušovaní základných práv a slobôd garantovaných ústavou podľa čl. 127 ods. 1 ústavy. Ak ústavný súd dospel k záveru, že v posudzovaných prípadoch neboli porušené sťažovateľom označené základné práva podľa ústavy a práva podľa dohovoru a dodatkového protokolu, neprichádza do úvahy ani vyslovenie porušenia čl. 12 ods. 2 ústavy a čl. 14 dohovoru (m. m. IV. ÚS 119/07). Z tohto dôvodu ústavný súd odmietol aj tieto časti sťažností sťažovateľa podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde pre ich zjavnú neopodstatnenosť.

Po odmietnutí sťažností bolo už bez právneho dôvodu zaoberať sa ďalšími návrhmi sťažovateľa.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 28. augusta 2012